

Risico's van Financiële instrumenten

Today's | **Group**

Today's Group is onderdeel van MIJN Effecten B.V.

Kantoor Hilversum
Emmastraat 54
1213 AL Hilversum
035 - 303 56 98

Kantoor Purmerend
Gorslaan 47
1441 RG Purmerend
020 - 716 27 10

MIJN Effecten geeft in deze Bijlage een omschrijving van een aantal financiële producten en manieren waarop gehandeld kan worden. Cliënt wordt er uitdrukkelijk op gewezen dat de informatie in deze risicobijlage aan verandering onderhevig is. De meest actuele versie is te vinden op de website van MIJN Effecten. De verantwoordelijkheid voor het vergaren van informatie betreffende de financiële producten waarin en de manieren waarop Cliënt handelt ligt te allen tijde bij Cliënt.

De waarde van beleggingen in Effecten kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Door ondertekening van deze Bijlage verklaart Cliënt dat Cliënt kennis heeft genomen van de inhoud van deze Bijlage en dat Cliënt zich bewust is van de risico's die aan beleggen zijn verbonden. Met het verstrekken van de volgende informatie wijst MIJN Effecten Cliënt uitdrukkelijk op het feit dat met iedere vorm van beleggen en speculatie risico's gepaard gaan.

Specifieke kenmerken en risico's van Financiële instrumenten

Aan alle vormen van beleggen zijn risico's verbonden. MIJN Effecten is verplicht de Cliënt hierop te wijzen. De risico's zijn afhankelijk van de belegging. Een belegging kan in meer of mindere mate speculatief zijn. Meestal geldt dat een belegging met een hoger verwacht rendement grotere risico's met zich brengt. Zeker bij het beleggen in buitenlandse effecten kan de overheidspolitiek in het desbetreffende land gevolgen hebben voor de waarde van de belegging. Daarnaast dient bij het beleggen in buitenlandse effecten rekening te worden gehouden met het valutarisico.

Hieronder worden de kenmerken van de effecten besproken waarin voor de Cliënt mag worden gehandeld, evenals de daaraan verbonden specifieke beleggingsrisico's mits deze producten zijn opgenomen in het Universum van MIJN Effecten.

Koersrisico

Het risico dat de koers van een effect daalt als gevolg van ontwikkelingen bij het betreffende bedrijf. Het koersrisico dat u op de beleggingsportefeuille loopt wordt in beginsel minder naarmate investeringen beter zijn gespreid over meerdere uitgevende instellingen en/of sectoren. Door een goede spreiding neemt het koersrisico af en blijft met name het marktrisico over.

Debiteuren- of kredietrisico

De waarde van een obligatie wordt in de eerste plaats bepaald door de verwachting of een uitgevende instelling (de debiteur) zijn rente- en aflossingsverplichtingen kan nakomen. Hoe hoger de kredietwaardigheid van een uitgevende instelling, hoe lager het rendement op de obligatie over het algemeen zal zijn. Obligaties die een credit rating van Standard & Poor's lager dan BBB- hebben, worden high yield obligaties genoemd. Bij dergelijke leningen is het debiteurenrisico relatief groot.

Valutarisico

Het valutarisico speelt voor beleggers een belangrijke rol bij obligaties of aandelen die niet de eigen lokale munt zijn genoteerd. Maar ook bij aandelen die wel in de lokale munt zijn genoteerd, kan er sprake zijn van valutarisico. In dat geval zit het eventuele valutarisico in het aandeel. De mate waarin de koers van een aandeel gevoelig is voor valutakoersschommelingen wordt bepaald door de mate waarin deze uitgevende instelling haar resultaten behaalt in landen buiten de eigen muntzone.

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat beleggingen minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene economische situatie. Dit risico wordt over het algemeen niet minder naarmate een portefeuille breder gespreid is, aangezien de gehele markt door dit type risico geraakt wordt. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan de invloed van een verslechtering van de economische groei.

Renterisico

Het renterisico is het gevolg van bewegingen in de kapitaalmarktrente. Deze rente kan zowel positief alsmede negatief zijn. Veranderingen in de rentevoet hebben een belangrijke invloed op zowel de koersen van aandelen als van obligaties. Het renterisico leidt dus ook tot koersrisico. Bij aandelen heeft een stijging van de rente doorgaans een negatieve invloed op de koersen omdat de consumptie hierdoor daalt en de rentelasten van een onderneming kunnen stijgen. Ook obligaties worden minder aantrekkelijk als de rente stijgt. Hoe langer de nog resterende looptijd van een obligatie is, hoe groter de koersdaling zal zijn (duration van een obligatie). Zolang de obligaties niet worden verkocht, lijdt men echter geen verlies. Men heeft namelijk gedurende een lange(re) periode een vaste rentevergoeding bedongen, en op de einddatum wordt normaal gesproken de volledige hoofdsom van de obligatie terugbetaald.

Liquiditeitsrisico / Volatiliteitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat optreedt als beleggingen niet of nauwelijks kunnen worden verhandeld. Of dat de order vele malen groter is dan het beschikbare aantal te verhandelen stukken in de markt. Hierdoor kunnen de beleggingen (tijdelijk) niet worden verkocht en heeft de belegger geen vrije beschikking over de inleg of alleen tegen een flinke korting op de laatste marktprijs. Ook kan dit leiden tot grote koersschommelingen, dit heet ook wel volatiliteitsrisico.

Bail-in risico

Bail-in betekent dat als de financiële gezondheid van een bank verslechtert, toezichhouders een bijdrage van de kapitaalverschaffers en overige crediteuren van de bank kunnen vragen om de financiële positie van de bank te verbeteren. Deze bijdrage kan plaatsvinden door afschrijving van vorderingen op de bank of omzetting daarvan in een meer achtergesteld vorderingsrecht of aandelen en kan in beginsel van alle niet uitgezonderde crediteuren worden verlangd. Slechts een beperkt aantal typen vorderingen is wettelijk uitgezonderd van het bail-in instrument. Dit betreft onder andere tegoeden die gedekt worden door het depositogarantiestelsel. In geval van een bail-in doet het risico dat een belegger (een deel van) zijn inleg of vordering kwijtraakt zich al in een eerder stadium voor dan in geval van insolventie van de bank. Door het risico van een bail-in maatregel kan de verhandelbaarheid van door de bank uitgegeven instrumenten verslechteren en is het mogelijk dat deze instrumenten niet of slechts tegen een prijs die veel lager ligt dan de inleg kunnen worden verkocht. Blootstelling aan de gevolgen van een bail-in-maatregel kan zich ook op een indirecte wijze voordoen als bijvoorbeeld door middel van beleggingsfondsen (met inachtneming van het beginsel van risicospreiding) of derivaten wordt belegd in door banken uitgegeven financiële instrumenten.

Overige risico's

Voorbeelden van overige risico's zijn onder meer:

- Politiek risico: wijziging van wet- en regelgeving en andere overheidsmaatregelen die de belegger benadelend;
- Inflatie risico: het risico dat de koopkracht van de euro afneemt;
- Herbeleggingsrisico: het risico dat er op het moment van aflossing/verkoop geen gelijkwaardige herbeleggingsmogelijkheid is;
- Fiscaal risico: het risico dat de fiscale behandeling wijzigt door wijziging in de toepasselijke fiscale wetgeving of de interpretatie daarvan;
- Beleggen met geleend geld: als u belegt met geleend geld, bijvoorbeeld met een effectenkrediet, wordt de invloed van koersveranderingen vergroot en kan het zijn dat u uw hele inleg verliest en zelfs een schuld overhoudt;
- De hierboven genoemde risico's kunnen van toepassing zijn op de onderstaande categorieën effecten.

Verschillende valuta

Wanneer gehandeld wordt in effecten, die genoteerd staan in een andere valuta's, brengt dit valutarisico's met zich mee. Valutakoersen kunnen als gevolg van politieke, economische en andere gebeurtenissen snel veranderen. Fluctuatie van een valutakoers kan tot gevolg hebben dat winsten en/of verliezen in de basisvaluta aanzienlijk groter of kleiner zijn. De risico's die gepaard gaan met effectentransacties buiten de basisvaluta zijn aanzienlijk.

Aandelen

Een aandeel is een deelneming in het aandelenkapitaal van een onderneming. De aandeelhouder kan zich economisch gezien als eigenaar van een gedeelte van het vermogen van de vennootschap beschouwen. De ontwikkeling van de waarde van een aandeel is met name afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten en de dividendpolitiek van de betrokken vennootschap. Omdat een aandeel risicodragend kapitaal is, kan in het geval van faillissement van de vennootschap, de waarde van het aandeel teruglopen tot 0 (nul). Een vennootschap zal pas overgaan tot het uitbetalen van dividend aan haar aandeelhouders wanneer alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen. De risico's van een belegging in aandelen kunnen zeer verschillend zijn en zijn mede afhankelijk van de ontwikkelingen bij de Onderneming, de markten, landen en sectoren waarin het bedrijf actief is en de kwaliteit van het management.

Certificaten van aandelen

Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware deelgerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten, die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen. Het stemrecht (zeggenschap) van de certificaten is bijvoorbeeld vaak niet bestaand of beperkt. De risico's van een belegging in certificaten van aandelen zijn in principe dezelfde als de risico's van een belegging in gewone aandelen.

Obligaties

Obligaties zijn schuldbrieven van een lening uitgegeven door een (overheids)instelling of bedrijf. Over de schuld wordt door de instelling die de obligatie heeft uitgegeven over het algemeen een vooraf overeengekomen rente vergoed. Nagenoeg alle obligaties zijn aflosbaar. Obligaties behoren tot het zogenaamde vreemd vermogen (geleend geld) van een onderneming. Er bestaan bijzondere vormen van obligaties. Deze bijzondere vormen kunnen betrekking hebben op de wijze van rentebetaling, de wijze van aflossing, de wijze van uitgifte en bijzondere leningsvoorwaarden. Het rendement op de obligatie kan bijvoorbeeld (mede) afhankelijk worden gesteld van de geldende rentestand (voorbeelden zijn surplusobligaties en rente-indexobligaties) of van de winst van de instelling die de obligatie heeft uitgegeven (zoals winstdelende obligaties en inkomstenobligaties).

Er bestaan ook obligaties waarop geen rente wordt uitbetaald ("zerobonds"). Het rendement op deze obligaties wordt verkregen uit het verschil tussen de uitgiftekoers en de latere aflossingskoers. Ook een belegging in obligaties draagt risico's met zich mee. De koers van een obligatie is over het algemeen in de eerste plaats afhankelijk van de rentestand, zodat koersschommelingen kunnen plaatsvinden. Voorts is de gegoedheid van de uitgevende instelling belangrijk. Ingeval van faillissement van de uitgevende instelling gelden de obligatiehouders als concurrente onverzekerde crediteuren van de uitgevende instelling, tenzij ten behoeve van de obligatiehouder een speciale zekerheid is bedongen.

Converteerbare obligaties

De converteerbare obligatie is een obligatie die gedurende de zogenaamde conversieperiode tegen de conversiekoers onder bepaalde voorwaarden (meestal op verzoek van de belegger) kan worden omgewisseld tegen aandelen. De converteerbare obligatie vertoont kenmerken van zowel een obligatie als van een aandeel. Voor de risico's wordt daarom verwezen naar de risico's die zijn verbonden aan deze effecten.

Warrants

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen en obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen van en/of te verkopen aan de vennootschap die ze beschikbaar heeft gesteld tegen een vooraf vastgestelde prijs. Een warrant lijkt op een optie met dien verstande dat een warrant een recht vertegenwoordigt jegens het betrokken bedrijf. De risico's die zijn verbonden aan een warrant zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van opties.

Pinksheets

Pinksheets zijn een onderdeel van aandelenmarkten in de Verenigde Staten. Hier worden vooral microcap aandelen (aandelen van ondernemingen met een kleine marktwaarde) met over het algemeen lage koersen verhandeld. In het verleden zijn deze "pennystocks" veelvuldig voorwerp geweest van het zogenaamde "pump-and-dump": het kunstmatig beïnvloeden van de koers ten einde winst te behalen. De markt wordt gekenmerkt door hoge volatiliteit en gaat daarom gepaard met een hoog risico.

Opties

Een optie is een contract waarbij de partij die de optie verstrekt (de "schrijver") aan zijn wederpartij het recht toekent om een onderliggende waarde, bijvoorbeeld een pakket aandelen of een vastgestelde hoeveelheid goud, gedurende of aan het einde van een overeengekomen periode te kopen (we spreken dan van een "call-optie") of te verkopen (we spreken dan van een "put-optie") tegen een prijs die van te voren is bepaald of waarvan overeengekomen is op welke wijze deze bepaald zal worden. Voor dit recht betaalt de wederpartij meestal een premie aan de schrijver. De premie bedraagt slechts een fractie van de onderliggende waarde. Hierdoor leidt een koersschommeling van de onderliggende waarde tot grotere winsten of verliezen voor de houder van een optie (de zogenaamde hefboomwerking). Meestal is de optie tussentijds verhandelbaar: zowel call-opties als put-opties kan men dan kopen en verkopen. De tegenpartij van een koper van een call-optie is de schrijver (verkoper) van de call-optie en de tegenpartij van een koper van een put-optie is de schrijver van de put-optie.

De premie die dient te worden betaald, is onder meer afhankelijk van de waardeontwikkeling (koers) van de onderliggende waarde. Een optie (contract) geeft de koper het recht (niet de verplichting) om gedurende of aan het eind van een zekere periode een zekere hoeveelheid van een onderliggende waarde (bijvoorbeeld obligaties of een vastgestelde hoeveelheid dollars) te kopen (calloptie) of te verkopen (put-optie) tegen een vooraf overeengekomen prijs. De koper hoeft dus geen gebruik te maken van de optie. Voor het recht dat de koper van een optie verkrijgt betaalt de koper een premie. De koper van een optie loopt het risico dat de betaalde premie verloren gaat (het verlies is beperkt tot de premie en kan niet meer bedragen).

Een schrijver van een optie neemt de verplichting (geen recht) op zich om de onderliggende waarde te leveren (schrijver van calloptie) of af te nemen (schrijver van putoptie) tegen de afgesproken prijs. Hij heeft dus leveringsplicht of ontvangstplicht, waarvoor de schrijver een premie ontvangt. Bij het schrijven van opties wordt onderscheid gemaakt tussen het gedekt en ongedekt (naakt) schrijven van opties. Onder gedekt schrijven wordt verstaan het schrijven van een call-optie op de onderliggende waarde die schrijver zelf in bezit heeft (de cliënt kan dus leveren). Bij het ongedekt of naakt schrijven heeft men deze stukken niet in bezit en zullen tegen de dan geldende koers alsnog moeten worden geleverd. Het schrijven van putopties wordt altijd als ongedekt beschouwd (men is immers verplicht de onderliggende waarde te kopen, indien de koper van de optie van zijn recht gebruik wenst te maken). Om er zeker van te zijn dat een schrijver aan zijn verplichtingen kan voldoen dient de schrijver zekerheid ("margin") te stellen. De schrijver van een optie kan te maken krijgen met (onbeperkte) verliezen, die vele malen groter kunnen zijn dan de ontvangen premie. Hierbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen het gedekt en ongedekt schrijven van opties. Het gedekt schrijven van een call-optie kan bijvoorbeeld een effectenportefeuille juist beschermen tegen waardevermindering van de portefeuille. Bij het ongedekt schrijven van opties kunnen de verliezen in principe onbeperkt zijn. Cliënt is zich bewust van de risico's welke beleggingen in opties kunnen hebben voor de waardeontwikkeling van zijn portefeuille en is in staat deze risico's te dragen.

Futures (termijncontracten)

Een termijncontract is de verplichting (geen recht) om een zekere hoeveelheid van een bepaalde onderliggende waarde (zoals valuta, goederen of grondstoffen) te kopen of te verkopen tegen een vastgestelde prijs met levering op termijn. Een termijncontract kan worden gekocht of worden verkocht. De koper van een termijncontract (ook wel houder van een "long positie" genoemd) neemt de verplichting op zich om de afgesproken hoeveelheid in ontvangst te nemen en te betalen. De verkoper (houder van een "short positie") heeft een leveringsplicht. Het is over het algemeen niet de bedoeling om de partij goederen of financiële waarden daadwerkelijk te ontvangen of te leveren. De termijnhandel kent een hoge mate van hefboomwerking. Bij het afsluiten van een termijncontract behoeft maar een gering deel van de werkelijke waarde te worden gestort. Een beperkte koersschommeling kan daarom tot grote verliezen (of winsten) leiden. Het verlies op een termijncontract kan aanzienlijk zijn. Het verlies hoeft niet beperkt te zijn tot de inleg. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of zelfs onmogelijk zijn om een positie te sluiten/liquideren. Het geven van een "stop-loss" of "stop-limit" opdracht zullen de verliezen niet noodzakelijkerwijze kunnen beperken. De verliezen zijn niet gelimiteerd.

Short gaan

Short gaan houdt in dat effecten verkocht worden terwijl de verkoper de effecten niet bezit. De effecten zullen op een later tijdstip moeten worden gekocht. De verkoper dient de effecten tegen de dan geldende koers te kopen. Wanneer de koers daalt, is het bedrag waar de effecten voor gekocht worden lager dan het bedrag waar de effecten voor verkocht zijn. In dit geval wordt een winst gerealiseerd. Wanneer de koers stijgt, is het bedrag waar de effecten voor gekocht worden hoger dan het bedrag waar de effecten voor verkocht zijn. In dit geval wordt een verlies geleden. Het potentiële verlies is in theorie ongelimiteerd. Short gaan gaat gepaard met een zeer hoog risico.

Afwijkende markten, bijzondere manieren van handelen en de specifieke risico's

MIJN Effecten is van mening dat een aantal financiële producten waarin en manieren waarop gehandeld kan worden gepaard gaan met grotere risico's. MIJN Effecten adviseert Cliënt in zijn afweging rekening te houden met het feit dat MIJN Effecten het volgende afraadt:

- Handelen op OTC-markten terwijl Cliënt niet over voldoende ervaring en kennis beschikt met betrekking tot de specifieke risico's van de OTC-handel;
- Handelen op OTC-markten terwijl Cliënt een laag risicoprofiel heeft;
- Handelen op OTC-markten met geld dat bestemd is om in dagelijkse behoeften te voorzien, geld dat bestemd is als pensioenvoorziening, geld dat bestemd is voor studiekosten, (studenten)leningen, (tweede)hypotheken, noodfondsen;
- Day traden terwijl Cliënt niet over voldoende ervaring en kennis beschikt met betrekking tot day trading in het algemeen en de gebruikte systemen in het bijzonder;
- Day traden terwijl Cliënt over weinig financiële middelen beschikt en een laag risicoprofiel heeft;
- Day traden met geld dat bestemd is om in dagelijkse behoeften te voorzien, geld dat bestemd is als voorziening voor pensioen, geld dat bestemd is voor studiekosten, (studenten)leningen, (tweede) hypotheken, noodfondsen.

Day trading

Day traden is een handelsstrategie die gericht is op het steeds weer aan- en verkopen van bepaalde effecten om gedurende de handelsdag te profiteren van prijsfluctuaties. Onder bepaalde marktcondities is het moeilijk tot onmogelijk om posities snel te liquideren tegen een redelijke prijs. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer de koers van een bepaald effect plotseling inzakt of wanneer de handel wordt stilgelegd. Bovendien dient rekening gehouden te worden met het feit dat systeemfouten kunnen leiden tot verliezen. Day traden vereist kennis van de financiële markten, handelstechnieken en strategieën. Bovendien is in de praktijk gebleken dat een startkapitaal van minder dan € 50.000 de kans op winst aanzienlijk doet afnemen. Dit houdt echter niet in dat een startkapitaal van meer dan € 50.000 enige kans biedt op het behalen van winst. Een agressieve handelsstrategie is voor day traden vereist en genereert daarom substantiële transactiekosten. Day traden gaat gepaard met een hoog risico.

OTC

OTC-markt staat voor "Over The Counter Markt". Op een OTC-markt worden effectentransacties (vaak OTC-derivaten genoemd) verricht waarvan de handel niet op een centraal gereguleerde markt (de beurs) plaats heeft. OTC-derivaten hebben meestal betrekking op rente en/of valuta (bijvoorbeeld valutatermijncontracten en rentederivaten), maar er zijn ook OTC-derivaten met betrekking tot grondstoffen, edelmetalen of indices. OTC-derivaten zijn oorspronkelijk bedoeld om verschillende soorten financiële risico's af te dekken (het zogenaamde "hedging"), maar kunnen ook speculatief worden ingezet. Een van de kenmerken van een OTC-markt is de beperkte handel. Dit kan met zich mee brengen dat bepaalde effecten onmogelijk verkocht of gekocht kunnen worden. Beperkte handel brengt bovendien met zich mee dat een (relatief) kleine order een grote koersafwijking tot gevolg heeft. OTC-markten zijn automatische noteringssystemen die slechts met een zeer beperkte reglementering werken. Ondernemingen met een notering aan een OTC-markt zijn niet onderworpen aan Wet- en regelgeving die geldt op andere beurzen. De notering van effecten aan een OTC-markt kan per direct worden stopgezet. Er is geen garantie voor het naleven van een termijn van een order. Het kan gebeuren dat een dagorder pas een of meerdere dagen later wordt uitgevoerd. Geen enkele klacht omtrent orders, die op een niet gereguleerde markt worden geplaatst, wordt behandeld door een toezichhoudende instantie. Het risico van OTC-transacties is groot. Het komt daarbij vaak voor dat partijen de markten proberen te beïnvloeden door ongevraagde e-mailberichten met adviezen rond te zenden. Deze "adviezen" zijn over het algemeen bedoeld om de koers van het betreffende aandeel te manipuleren en het opvolgen van dergelijke adviezen wordt ten strengste afgeraden.

Computergestuurd beleggen / algoritmisch handelen / robot-trading

Computergestuurd beleggen wordt ook wel genoemd algoritmisch handelen of robot-trading. Bij computergestuurd handelen wordt gebruik gemaakt van computerprogramma's die vervolgens een bepaald algoritme, berekeningswijze, set van instructies en/of rekenregels bepalen hoe en wanneer beursorders moeten worden uitgevoerd. Op basis van de rekenregels en instructies worden door de computer zelfstandig orders gegenereerd. Deze worden door de partij zelf of door de brokers gevalideerd en geplaatst en afgehandeld. Het grote voordeel van computergestuurd beleggen is, dat u iedere vorm van emotie uitsluit en dat alles (volledig automatisch) voor u wordt uitgevoerd. Belangrijk is dat de gekozen strategie werkt. De bedoeling van computergestuurd beleggen is grote schommelingen in de resultaten te voorkomen. Echter niet elke trade kan met winst worden afgesloten. En ook voor computergestuurd beleggen geldt: resultaten uit het verleden bieden géén garantie voor de toekomst.

Bijzondere risico's

Cliënt verklaart zich bewust te zijn dat zich op markten voor opties en termijncontracten bijzondere omstandigheden kunnen voordoen op grond waarvan beurzen en/of clearingorganisaties volgens hun/haar reglementen maatregelen kunnen treffen welke invloed kunnen en zullen hebben op zijn positie en welke kunnen leiden tot wijzigingen in contractspecificaties van fondsen en overige beleggingsinstrumenten. In bijzondere omstandigheden kan de handel geheel of gedeeltelijk worden opgeschort of bemoeilijkt. Voorbeelden van deze bijzondere omstandigheden zijn o.a.: fusies, overname, verbod op short selling, geen trekkingswaarden meer op BV financiële aandelen, ongewoon grote toevloed van orders op de beurs en/of bij de adviseur en/of de door haar ingeschakelde derden, storing of capaciteitstekortkoming in computer, communicatie, lijnen, en/of gedeeltelijke opschorting of belemmering op de markt van de onderliggende waarden. Voor de nadelige gevolgen van in dit artikel bedoelde bijzondere omstandigheden, besluiten en maatregelen sluit de beleggingsadviseur hierdoor iedere aansprakelijkheid uit, welke uitsluiting door Cliënt door ondertekening van deze Overeenkomst uitdrukkelijk wordt aanvaard.

Overig

Deze Bijlage kan niet alle kenmerken van alle effecten en de daaraan verbonden risico's beschrijven. Ingeval de kenmerken van de effecten die hierboven zijn beschreven (en waarin wordt belegd) afwijken, zal de Cliënt schriftelijk van deze afwijkende kenmerken en specifieke beleggingsrisico's op de hoogte worden gesteld. Ook in het geval voor Cliënt wordt gehandeld in effecten die hierboven met zijn beschreven, zal Cliënt schriftelijk op de hoogte worden gesteld van de kenmerken van deze effecten en de daaraan verbonden specifieke risico's.